

Newsletter

PROMOCIJA I UNAPREĐENJE ODRŽIVOG DRUŠTVENO-EKONOMSKOG
TERITORIJALNOG RAZVOJA U ZEMLJAMA ZAPADNOG BALKANA

U poslednjih nekoliko godina ostvaren je značajan napredak kada je u pitanju planiranje na lokalnom nivou i potpunije razumevanje koncepata i alata koje treba primeniti u cilju sveobuhvatnog i organizovanog rešavanja lokalnih potreba i problema.

Analiza procesa planiranja u gradovima i opštinama u Republici Srbiji

Aleksandar Marinković
Koordinator za strateško planiranje, SKGO/Exchange

U okviru projekta Exchange 3 koji sprovodi Stalna konferencija gradova i opština, a finansira Evropska unija, urađena je analiza procesa planiranja u gradovima i opštinama u Republici Srbiji. Analiza za osnovni cilj ima da, kroz dubinsku analizu strateških dokumenata i procesa planiranja u lokalnim zajednicama, da preporuke koje mogu da unaprede proces strateškog planiranja lokalnih samouprava. Kao takva, analiza bi trebalo da bude od koristi kako lokalnim samoupravama, tako i drugim relevantnim zainteresovanim stranama kao što su centralne vlasti, regionalne razvojne agencije, međunarodne razvojne i finansijske organizacije kako bi bile u prilici da usklade svoje aktivnosti i pruže punu podršku procesu realizacije lokalnih strateških dokumenata.

Analiza je sprovedena na uzorku od 20 jedinica lokalne samouprave koje su izabrane po kriterijumima da obezbede regionalnu ravnomernost, to jest da se obuhvate lokalne samouprave sa kompletne teritorije Republike Srbije, kao i da obezbede kako ujednačenu zastupljenost velikih, srednjih i manjih lokalnih samouprava, tako i ujednačenu zastupljenost lokalnih samouprava različitog stepena razvijenosti. Pored ovih osnovnih kriterijuma, kao dodatni kriterijumi su korišćeni postojanje sektorskih strategija kao i različitost metodoloških pristupa u izradi strategija da bi se analizirale metodologije koje su različite organizacije primenjivale. Uporedo,

analizirano je 6 nacionalnih strategija na osnovu kojih je praćen nivo usaglašenosti lokalnih strateških dokumenata sa ovim dokumentima.

Pored analize samih dokumenata na lokalnom nivou, intervjuisano je 138 učesnika, od čega 120 ispitanika iz 20 odabranih lokalnih samouprava – 76 predstavnika lokalne samouprave (koji su uključivali donosiocima odluka kao što su gradonačelnici/predsednici opština, načelnici uprava i finansija, odgovorna lica u organizacionim jedinicama zaduženim za implementaciju strateških dokumenata – šefovi kancelarije za lokalni ekonomski razvoj), 22 predstavnika organizacije građanskog društva, tj. nevladinih organizacija i 22 predstavnika poslovne zajednice, ali i 18 predstavnika nacionalnih i regionalnih institucija, i to: 12 predstavnika regionalnih razvojnih agencija, tri predstavnika ministarstava i tri predstavnika donatorskih programa.

Upitnici za prikupljanje podataka o postojećim strateškim dokumentima sadržali su pitanja vezana za proces izrade i usvajanja strateškog dokumenta, proces implementacije strateškog dokumenta, sistem monitoringa i evaluacije, i proces revizije strateškog dokumenta – tj. donošenje odluke o početku izrade novog strateškog dokumenta.

U poslednjih nekoliko godina ostvaren je značajan napredak kada je u pitanju planiranje na lokalnom nivou i

U OVOM BROJU:

Planiranje saobraćaja i
urbane mobilnosti

Istraživači InTER-a u
Briselu

InTER Policy Briefs

potpunije razumevanje koncepata i alata koje treba primeniti u cilju sveobuhvatnog i organizovanog rešavanja lokalnih potreba i problema. Ipak, analiza strateških dokumenata na lokalnom nivou ukazuje da kvalitet planiranja još uvek nije na zadovoljavajućem nivou te da ono značajno varira od lokalne samouprave do lokalne samouprave. Efektivno i efikasno upravljanje podrazumeva jasne lokalne razvojne strategije orijentisane na rezultate, povezanost strategija sa budžetom i praćenje sprovođenja postavljenih prioriteta što sada najčešće nije slučaj. Činjenica da su lokalne samouprave uložile veliki napor da pripreme svoja strateška dokumenta, te da je značajno povećano poznavanje procesa i suštine planiranja predstavlja dobru osnovu za dalje unapređenje.

Na bazi stanja i definisanih nedostataka vezanih za planiranje i upravljanje razvojem na lokalnom nivou, a u cilju poboljšanja procesa i sistema planiranja, predložene su sledeće preporuke:

1. Poželjno bi bilo **uspostaviti jedinstveni mehanizam planiranja na svim nivoima** radi bolje koordinacije i harmonizacije nacionalnih, regionalnih i lokalnih razvojnih politika, kao i definisati sistem koordinacije među institucijama koje se bave razvojem na svim nivoima. To bi pretpostavljalo sledeće korake: da je **neophodno propisati jedinstven metodološki okvir za izradu lokalnih strategija, definisati obavezne elemente i razviti mehanizam kontinuiranog praćenja svih aktivnosti u ovoj oblasti na lokalnom nivou**. Propisivanje ovakvog okvira bi omogućilo unificiranje procesa planiranja i mogućnost uporednog praćenja implementacija strategija, kao i merenja uticaja na nacionalnom nivou, s tim što bi ovako definisan proces trebalo da bude dovoljno fleksibilan i za sve lokalne specifičnosti. Takođe, za kvalitetno strateško planiranje od izuzetne važnosti bi bilo **uvođenje i izbor seta relevantnih indikatora u proces strateškog planiranja**, da bi se njihovom kvantifikacijom obezbedila neophodna osnova kako za merenje progressa u razvoju na lokalnom nivou, tako i za **doprinos lokalnog nivoa razvoju na nacionalnom i regionalnom nivou**. Postojanje ovakvih indikatora takođe bi omogućilo **uporedivost u napretku razvoja između različitih lokalnih samouprava**. Takođe, potrebno je **značajno unaprediti nacionalni strateški okvir tako da nacionalne strategije imaju jasne ciljeve i mere koje treba sprovesti na lokalnom nivou**.

2. Potrebno je **podići kapacitet lokalne samouprave za planiranje i ojačati međusektorsku komunikaciju i koordinaciju** što bi podrazumevalo dalju sistematsku podršku daljem unapređenju kapaciteta pre svega u oblastima **razumevanja procesa planiranja, prikupljanja podataka, izgradnje indikatora i socio-ekonomske analize, metoda i alata implementacije, praćenja i ocene, uključujući znanja o procesu izveštavanja i reviziji strateških planova** s obzirom na to da oni predstavljaju dinamičke dokumente. Pored ovog neophodna je dal-

ja **profesionalizacija zaposlenih u lokalnoj samoupravi, pogotovo u odeljenjima i/ili kancelarijama zaduženim za razvoj, gde bi se unapredio i proces analize strukture i sadržaja strateških dokumenata na lokalnom nivou**, njihova usaglašenost i kompletnost sa nacionalnim strategijama i samim tim i generalno upravljanje na lokalnom nivou, kao i **uspostavljanje odgovarajuće organizacione i funkcionalne strukture radi unapređenja sprovođenja i nadzora nad sprovođenjem strateških dokumenata koja treba da osiguraju horizontalnu i vertikalnu koordinaciju politika kao i međuresornu saradnju i razmenu informacija**.

3. **Troškovi finansiranja lokalnog razvoja treba da budu planirani u skladu sa snagom i kapacitetima lokalnih samouprava**, što znači da dokumenta treba da sadrže **jasnu vezu između strategije, akcionog plana i lokalnog budžeta**. Strateška dokumenta moraju biti u potpunosti uskladjena sa lokalnim budžetima, dok sa druge strane **izrada godišnjih lokalnih budžeta mora da se bazira na prioritetima definisanim u strateškim dokumentima**. Takođe, jedinice lokalne samouprave moraju da se oslanjaju na različite izvore finansiranja – sopstvene, nacionalne i fondove EU, dugoročna kreditna sredstva i izdavanje municipalnih obveznica, ali i na finansiranje putem angažovanja kapitala kroz javno-privatna partnerstva. Zato je neophodno da se svi izvori realno procene kao i da se pažljivo upotrebljavaju, kako sa aspekta troškova tako i sa aspekta dostupnosti što će zahtevati i posvećivanje više pažnje saradnji sa susednim lokalnim samoupravama u cilju postizanja zajedničkih ciljeva ali i češće korišćenje projektnog finansiranja.

4. Neophodno je **unapređenje učešća lokalne zajednice** tako da ona može da izrazi svoje preference koje bi bile na neki način obavezujuće za donosioca odluka tako da postoji kredibilni podsticaj da učestvuju **kako u izradi, tako i procesu implementacije, praćenja i ocene efekata strategije**, a ujedno da bi dovelo do **jačanja partnerstva**, pogotovo što je takozvano „lokalno vlasništvo“ često mnogo važnije za uspeh u sprovođenju strategija nego odlično strukturirana i profesionalno napisana strategija. Za kvalitetno učešće lokalne zajednice u izradi neophodno je da proces **ne bude politizovan i da bude transparentan**.

Usvajanje ovih preporuka sigurno bi dovelo do izrada novih i/ili revizija postojećih strateških dokumenata i kvalitetnijih, operativnijih i fokusiranih strategija čime bi bila unapređena struktura i sadržaj strateških dokumenata na lokalnom nivou kao i njihova usaglašenost sa nacionalnim strategijama, a ceo proces je potrebno pratiti aktivnim merama podrške u cilju primene dokumenata, kao i kroz promociju dobrih primera tako da pozitivni primeri dovedu do funkcionalnijih rešenja u strateškom upravljanju zajednicama.■

Planiranje saobraćaja i urbane mobilnosti

Ključ obezbeđenja održivog lokalnog ekonomskog razvoja

Kretanje, transport i komunikacije su osnovne ljudske potrebe, a saobraćaj predstavlja posledicu realizacije ovih potreba, potreba ljudi za kretanjem, potreba za prevozom roba, sirovina i pružanja usluga.

Preduslovi održivog lokalnog ekonomskog razvoja se često traže isključivo u stvaranju novih radnih mesta, uglavnom zaboravljajući postojeću lokalnu privredu i socijalne i ekološke aspekte poboljšanja kvaliteta života za sve stanovnike lokalne zajednice. Nekontrolisani privredni rast ne vodi održivom ekonomskom razvoju niti unapređenju kvaliteta života lokalnog stanovništva. Kako bi se obezbedio održivi lokalni ekonomski razvoj i podstakao razvoj lokalne privrede neophodno je planirati razvoj infrastrukture koja bi odgovorila na buduće potrebe lokalne privrede ali i zaštitila i unapredila kvalitet života stanovnika. Saobraćaj koji je bio glavni podstrek ekonomskog širenja i progresa gradova danas sve više postaje kočnica razvoja, budući da negativni efekti saobraćaja u gradskim centrima utiču da se poslovne, uslužne i trgovačke delatnosti iz njih iseljavaju.

Strateško planiranje održivog saobraćaja pomaže da se naselje ili grad uzdigne na nivo višeg ranga prema merilima održive ekonomije i napredne tehnologije, veće teritorijalne kohezije naselja ili grada, višeg nivoa pristupačnosti, funkcionalne policentričnosti i razvijenog urbanog identiteta. Izgradnja i razvoj saobraćajnog sistema grada, koji će omogućiti održivu mobilnost stanovništva, pružiti podršku ubrzanom razvoju grada i njegovoj konkurentnosti i u regionu i šire, danas je jedan od ključnih ciljeva održivog urbanog razvoja. Moderan saobraćajni sistem, stoga, nameće potrebu održivosti sa ekonomskog, socijalnog i ekološkog stanovišta.

Strategija razvoja saobraćaja grada Kragujevca je prva lokalna strategija razvoja održivog saobraćaja u Srbiji i pripremljena je uz pomoć „Programa podrške opštinama IPA 2007“, Projekta čiju je realizaciju u periodu od januara 2010. godine do januara 2013. godine finansirala Evropska unija. U okviru komponente opštinsko planiranje, pored podrške koja je obezbeđena za 12 lokalnih samouprava u izradi akcionih planova za sprovođenje lokalnih strategija održivog razvoja, obezbeđena je i podrška za 15 lokalnih samouprava u izradi planova za razvoj sektora koji predstavljaju prioritet identifikovan u njihovim strategijama

lokalnog održivog razvoja. Grad Kragujevac jedan je od 15 lokalnih samouprava u Srbiji koje su, kroz Projekat MSP IPA 2007, dobile podršku u izradi sektorskih strategija i jedini koji je ovu podršku zatražio u oblasti održivog razvoja saobraćaja.

Strategija razvoja saobraćaja grada Kragujevca obuhvata analizu trenutnog stanja, identifikovanje budućih potreba i predloga rešenja problema u oblastima koje utiču na razvoj saobraćaja i urbane mobilnosti.

Projekat „MSP IPA 2007 - Dobra uprava, planiranje i pružanje usluga“ finansira Evropska unija, a sprovodi konzorcijum koji predvodi GIZ international Services.

Sveobuhvatan cilj je „da doprinese boljoj upravi i ekonomskom razvoju u Srbiji kroz podršku velikom nizu aspekata decentralizacije odgovornosti i nadležnosti sa centralnog na lokalni nivo“.

Projekat obuhvata četiri komponente:

- 1. Opštinsko planiranje**
- 2. Opštinske finansije**
- 3. Administrativna efikasnost**
- 4. Upravljanje fondom bespovratne pomoći.**

Analiza trenutnog stanja je obuhvatila nivo usluge na saobraćajnoj mreži, osnovnu mrežu saobraćajnica, bezbednost učesnika u saobraćaju, stacionarni saobraćaj, upravljanje saobraćajem i finansiranje saobraćaja, signalizaciju i režim saobraćaja, sigurnost i pristupačnost za ranjive ciljne grupe, javni masovni prevoz putnika, teretni saobraćaj, pružne prelaze i analizu indikatora koji podrazumevaju efikasnost, pristupačnost, ekonomičnost, bezbednost, udobnost i komfor i zaštitu životne sredine.

Strategija razvoja saobraćaja grada Kragujevca se temelji na tri stuba, odnosno tri prioriteta razvoja: unapređenje i kompletiranje saobraćajne mreže, efikasno upravljanje saobraćajem i unapređenje mobilnosti i kvaliteta života.

Kada je u pitanju unapređenje i kompletiranje saobraćajne mreže kao strateški ciljevi identifikovani su: povećanje nivoa bezbednosti i nivoa usluge; smanjenje obima motornog saobraćaja u užoj gradskoj zoni i rešenje tranzitnog saobraćaja; unapređenje sistema parkiranja i usaglašavanje sa potrebama velikih industrijskih sistema i privrede. U oblasti efikasnog upravljanja saobraćajem kao strateški ciljevi su utvrđeni: efikasan sistem saobraćajne signalizacije, razvoj ljudskih kapaciteta i podizanje svesti učesnika u saobraćaju i razvoj institucionalne povezanosti. Unapređenje mobilnosti i kvaliteta života obuhvata strateške ciljeve koji se odnose na unapređen sistem javnog gradskog prevoza, smanjen uticaj saobraćaja na životnu sredinu i prilagođavanje sistema osobama sa posebnim potrebama.

Kako bi se dostigli postavljeni ciljevi identifikovana su ukupno 54 projekta koje je potrebno sprovesti u periodu od narednih pet godina koliko je potrebno za realizaciju prvog akcionog plana u okviru Strategije.

Izradom Strategije razvoja saobraćaja, uz uključanje građana i participativnu prirodu procesa strateškog planiranja, kao i kroz sagledavanje uzročno posledičnih veza između ekonomskog razvoja i saobraćaja, kao i saobraćaja i životne sredine, grad Kragujevac je ostvario jedan od osnovnih preduslova za obezbeđenje održivog lokalnog ekonomskog razvoja.

Održivi lokalni razvoj podrazumeva neophodnost integrisanog strateškog planiranja na lokalnom nivou kroz uvezivanje politika razvoja privrede, životne sredine, sa socijalnim politikama poput politika obrazovanja, zdravlja i slično. Strateško razmišljanje o razvoju saobraćaja i komunikacije predstavlja jedan od najvažnijih povezujućih elemenata integrisanog planiranja.

Bez ovih povezujućih elemenata i bez odgovora na potrebu planiranja njihovog razvoja, nije moguće dostići održivost razvoja bilo koje lokalne zajednice. ■

Istraživači InTER-a predstavili Policy Brief u Briselu u okviru TRAIN programa

U okviru programa TRAIN (Think Tanks providing Research and Advice through Interaction and Networking) koji se sprovodi pod pokroviteljstvom Nemačkog foruma za spoljne poslove (DGAP, <https://dgap.org/>), istraživači InTERa Vesela Ćurković i Dragiša Mijačić su imali priliku da prezentuju policy brief: "Procena uticaja finansijske podrške Evropske unije Republici Srbiji: da li je vreme za promene?" predstavnicima institucija Evropske unije, tokom radne posete koja je organizovana u periodu od 14-18. oktobra 2012. godine.

Istraživanje je predstavljeno različitim institucijama, između ostalih Odboru za Zapadni Balkan Evropskog Parlamenta, European External Action Service (EEAS) i European Policy Centre. Međutim, najviše pažnje je privukla prezentacija u DG Enlargement-u na kojoj su prisustvovali Pierre Mirel - šef odeljenja za Albaniju, BiH, Srbiju i Kosovo, Myriam Ferran - šefica jedinice za Srbiju i Tristan Le Berigot - savetnik za Srbiju. Preporuke i argumenti izneti u ovom istraživanju su prihvaćeni na pozitivan način od strane svih sagovornika u Briselu, a tema rada se pokazala kao izuzetno interesantna i aktuelna ne samo u Srbiji, već i u ostalim zemljama u regionu.

Osim predavljanja rada, istraživači InTER-a su učestvovali u mnogobrojnim razgovorima sa predstavnicima Evropskih institucija i nezavisnim analitičarima o tekućoj situaciji na Zapadnom Balkanu i tranzicionim problemima sa kojima se suočavaju Srbija i ostale zemlje u regionu u procesu Evropskih integracija. Naročito se isticao sastanak sa članovima Evropskog parlamenta, na čelu sa gospodinom Eduardom Kukanom, koji

je protekao u duhovitom i konstruktivnom razgovoru o potrebi za evropskim integracijama i jačanjem uloge nevladinih organizacija u procesu demokratizacije društva.

Učesnici TRAIN programa su se takođe sreli sa gospodinom Vladimirom Drobnjakom, glavnim pregovaračem i šefom Misije Republike Hrvatske pri Evropskoj uniji, koji je ukazao na izazove koji su postavljeni ispred Hrvatske tokom procesa pridruživanja.

Opšti utisak svih učesnika je da su predstavnici Evropske unije pokazali izuzetno interesovanje za istraživanja i analize koje sprovode think tank-ovi sa prostora Zapadnog Balkana. Otuda je donet zaključak da je unaprediti komunikaciju između predstavnika think tank centara i nevladinih organizacija sa jedne strane i zvaničnika i službenika evropskih institucija sa druge strane, kako bi se na najbolji mogući način prepoznali društveni i ekonomski problemi u tranzicionom procesu pridruživanja Evropskoj Uniji.

InTER koristi ovu priliku da se zahvali predstavnicima TRAIN programa za uspešno organizovanu studijsku posetu u Briselu.

Više informacija o učešću InTER-a u ovom programu možete naći [OVDE](#)

Ovih dana raspisan je konkurs za TRAIN program za 2013. godinu. Rok za prijave je 20.2.2013.

Informacije o konkursu možete naći [OVDE](#)

Održane radionice u okviru projekta standardizacije usluga kancelarija za LER

U okviru projekta standardizacije usluga kancelarija za lokalni ekonomski razvoj Nacionalne agencije za regionalni razvoj u Zrenjaninu, Nišu i na Zlatiboru su tokom decembra 2012. godine održane radionice namenjene zaposlenima iz kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i regionalnih razvojnih agencija.

U okviru radionica InTER je predstavio rezultate druge komponente ovog projekta koja se odnosila na sprovedeno istraživanje o analizi stanja kancelarija za lokalni ekonomski razvoj. ■

InTER na 11. Međunarodnom sajmu preduzetništva "Biznis baza"

InTER je i ove godine predstavio svoj rad u okviru 11. Međunarodnog sajma preduzetništva "Biznis Baza", koji je organizovan od 29. novembra do 1. decembra 2012. godine u Beogradu. I ovom prilikom svi posetioci sajma imali su priliku da se upoznaju sa radom i publikacijama InTER-a, kao i da razgovaraju o mogućnostima za buduću saradnju.

Biznis baza, koju organizuje Nacionalna agencija za regionalni razvoj u saradnji sa Beogradskim sajmom, ima za cilj promociju preduzetništva i preduzetničkog duha i predstavlja mesto gde se potencijalni i postojeći preduzetnici susreću sa institucijama koje nude usluge preduzetnicima, udruženjima preduzetnika, lokalnim samoupravama, međunarodnim institucijama. ■

Predavanje InTER-a u okviru savetovanja "Finance & Trade 2012"

U organizaciji Udruženja banaka Srbije, Dragiša Mijačić je 29. novembra 2012. godine održao predavanje na temu "Oblici povezivanja u okviru poslovne infrastrukture" učesnicima godišnjeg savetovanja "Finance & Trade 2012". Cilj održavanja savetovanja je prezentovanje i analiza događaja u ekonomsko-finansijskoj sferi na globalnom nivou i Srbiji. Učesnici savetovanja su zaposleni u bankama na pozicijama account managera, kreditnih analitičara, specijalista za devizne poslove i poslove sa inostranstvom, risk managera, specijalista za investiciono bankarstvo, brokera i portfolio managera, kao i zaposleni u banci angažovani na kreiranju i plasiranju bankarskih proizvoda. ■

Radionica o izradi naredne Švedske strategije saradnje na Zapadnom Balkanu 2014-2020

U okviru programiranja Strategije za saradnju Kraljevine Švedske sa zemljama Zapadnog Balkana 2014-2020, InTER je pozvan od strane Ambasade Švedske da organizuje radionicu za zvaničnike Sida-e, predstavnike Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Švedske i programskog osoblja Ambasade Švedske u Srbiji. Cilj radionice je da predstavi analizu stanja, kao i postojeće probleme i izazove u razvoju Republike Srbije do 2020. godine.

Radionica je održana 19. novembra 2012. godine u prostorijama Ambasade Švedske u Beogradu. ■

Policy brief: Procena uticaja finansijske podrške Evropske unije Republici Srbiji

Ovaj dokument zalaže se za neophodnost sveobuhvatne procene uticaja dosadašnje finansijske podrške Srbiji od strane Evropske unije, čime bi se doprinelo boljem razvoju politike društveno-ekonomskog razvoja zemlje i procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Dokument se bavi istraživanjem obima podrške, uz pregled istorijata razvojne saradnje između Evropske unije i Republike Srbije u vremenskom periodu 2000-2012. Takođe sadrži i analizu postojećih mehanizama koji se koriste za procenu uticaja Instrumenta za pristupnu pomoć (IPA). Dokument se završava iznošenjem zaključaka i preporuka za uključivanje procene uticaja kao sastavnog elementa svih projektnih intervencija finansiranih u okviru podrške Evropske unije.

Publikacija je urađena na srpskom i engleskom jeziku i može se naći na web stranici InTER-a.
www.lokalnirazvoj.org

Policy Brief: Decenija lokalnog ekonomskog razvoja u Srbiji: šta su pouke za budućnost

Lokalni ekonomski razvoj u Srbiji je iniciran od strane međunarodnih razvojnih agencija koje su predstavile taj koncept i pokrenule niz projekata i inicijativa koji su doprineli širenju svesti među akterima kako na lokalnom tako i na nacionalnom nivou. Ovaj dokument daje pregled donatorskih projekata i intervencija u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja u Srbiji, i bavi se pitanjem u kom pravcu treba da idu naredne projektne intervencije.

Publikacija je urađena na srpskom i engleskom jeziku i može se naći na web stranici InTER-a.
www.lokalnirazvoj.org

POZIV ZA BLOGERE:

pozivamo sve zainteresovane koji žele da postanu autori na InTER blogu da se prijave na office@lokalnirazvoj.org

inter
blog

InTER je pokrenuo Blog koji u skladu sa misijom InTER-a ima za cilj dalju promociju i unapređenje održivog društveno-ekonomskog teritorijalnog razvoja u zemljama Zapadnog Balkana.

Na blogu InTER-a želimo da omogućimo konstruktivnu razmenu mišljenja o temama koje se tiču teritorijalnog razvoja i da okupimo predstavnike državnih institucija, stručnih organizacija i privatnog sektora i sve one koji žele da daju svoj doprinos ovom zajedničkom cilju. Teme na InTER Blogu obuhvatiće: regionalni i lokalni društveno-ekonomski razvoj, decentralizaciju i upravljanje, razvoj poslovnih infrastrukture, razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva, tematiku razvoja projekata i upravljanja projektnim ciklusom, i dr.

Ovom prilikom vas pozivamo da pratite InTER blog i da se aktivno uključite u diskusiju o temama u okviru bloga.

Poseti blog...